

Posväcovať (sa) prácou

„Svätosť pre veľkú väčšinu ľudí znamená posväcovanie ich práce, posväcovanie samých seba v práci, ako aj posväcovanie iných ľudí prostredníctvom svojej práce“, ako hovorí zakladateľ Opus Dei.

26.08.2014

V dejinách Cirkvi a ľudstva, duch ktorý Boh zveril svätému Josemaríovi Escrivá de Balaguer v roku 1928, prináša so sebou učenie také staré, a rovnako také nové, aké

je aj Evanjelium, so všetkou svojou silou premieňať svet a ľudí, ktorí v ňom žijú.

Posväcovanie každodennej práce je živým semenom, ktoré dokáže prinášať plody svätosti v obrovskom množstve ľudských duší. „Svätosť pre veľkú väčšinu ľudí znamená posväcovanie ich práce, posväcovanie samých seba v práci, ako aj posväcovanie iných ľudí prostredníctvom svojej práce.“[1] V tejto stručnej vete, ako ju formuloval prelát Opus Dei vo svojej homílii 7. októbra 2002, deň po kanonizácii zakladateľa Opus Dei, svätý Josemaría „zosumarizoval jadro posolstva, ktoré mu Boh zveril, aby ho kresťanom pripomenul.“[2]

Božský Rozsievateľ zasial toto semeno do našich životov, aby mohlo rásť a prinášať plody: *tridsaťnásobné*, *šesťdesiatnásobné*, *stonásobné*. [3] Ak budeme pokojne zvažovať tieto tri

aspekty v našej modlitbe, často sa to môže stať podstatou nášho dialógu s Bohom: Posväcujem svoju prácu? Posväcujem sám seba vo svojej práci, teda premieňam sa na druhého Krista prostredníctvom svojich každodenných činností? Aké apoštolské plody prinášam svojou prácou?

V organickej jednote

Tieto tri aspekty, v ktorých sv. Josemaría zhrnul ducha posväcovania práce, sú vnútorne prepojené, tak ako sú prepojené korene, steblá a klasy pšenice.

Prvý aspekt, *posväcovanie svojej práce*, keď posväcujeme našu činnosť, lebo ju vykonávame z lásky k Bohu, s tou najväčšou možnou ľudskou dokonalosťou, obetujúc ju Bohu v spojení s Kristom, je tým najzákladnejším aspektom, akoby koreňom pre tie dva ostatné aspekty.

Druhý aspekt, *posväcovanie samého seba vo svojej práci*, je v istom zmysle dôsledkom toho prvého. Človek snažiaci sa posväcovať svoju prácu sa nevyhnutne stáva svätým. Znamená to, že dovoľuje Duchu Svätému aby ho posväcoval, stále viac ho stotožňoval s Kristom. Avšak podobne ako pri rastlinách nestačí len zalievať korene (treba sa postarať o to, aby steblo rástlo rovno, niekedy treba rastlinke aj opornú palicu, aby sa nezlomila pod náporom vetra, treba ju ochraňovať pred chorobami a živočíšnymi škodcami), takisto aj človek musí siahnuť po mnohých prostriedkoch, aby sa mohol stotožňovať s Kristom: modlitba, sviatosti a formačné prostriedky, ktoré pomáhajú rozvíjať kresťanské čnosti. Tieto čnosti potom posilňujú aj koreň, v dôsledku čoho sa posväcovanie vlastnej práce stáva temer druhou prirodzenosťou.

Pri treťom aspekte, *posväcovaní iných prostredníctvom svojej práce*, sa deje niečo podobné. Samozrejme tretí aspekt možno považovať za výsledok prvého a druhého, pretože posväcovaním svojej práce a stotožňovaním sa s Kristom, kresťan nevyhnutne prináša ovocie – posväcuje iných svojou prácou v súlade so slovami nášho Pána: *Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia.*[4] Toto však neznamená, že kresťanovi by nemalo záležať na prinášaní ovocia, ako keby plody prichádzali spontánne priamo z koreňov a stebľa.

Pri posväcovaní práce sú tieto tri aspekty navzájom zjednotené *organickým spôsobom* a vzájomne sa ovplyvňujú. Človek, ktorí sa nesnaží posväcovať iných svojou prácou, a stará sa len o posväcovanie *toho svojho*, by v skutočnosti svoju prácu neposväcoval. Bol by ako vyschnutý figovník, ktorý sa znepáčil nášmu

Pánovi, pretože aj keď mal korene a listy, predsa len neprinášal žiadne ovocie. [5]

Vlastne „takým dobrým indikátorom správneho úmyslu, ktorý by si mal mať vo svojej každodennej práci, je práve spôsob, akým využívaš spoločenské vzťahy a priateľské styky, ktoré tvoja práca prináša, aby si privádzal duše bližšie k Bohu.“[6]

Teraz sa bližšie pozrieme na tretí aspekt posväcovania práce, pretože tento istým spôsobom zviditeľňuje tie predchádzajúce dva aspekty, tak ako plody zviditeľňujú rastlinu a jej korene. Ako hovorí náš Pán: *Poznáte ich po ovocí.* [7]

„Vyvolil som si vás a ustanovil som vás...“

Ak sa zamýšľame nad svojou prácou z čisto ľudského hľadiska, možno dospejeme k záveru, že jej dôvodom sú viaceré rozmanité okolnosti – naše

schopnosti a záujmy, záväzky, náhodné okolnosti –, pre ktoré sme sa rozhodli vykonávať práve túto prácu a nie inú. Kresťania sa však na celú vec musia pozeráť s väčšou perspektívou a hĺbkou, nadprirodzeným zmyslom, ktorý im umožňuje rozlišovať v tom čo robia, osobné volanie Boha k svätosti a apoštolátu.

To, čo sa na prvý pohľad zdá byť len náhodná situácia, získava význam poslania, a človek začína ináč konať na tom istom mieste, kde sa nachádza. [8] Človek sa na tom svojom mieste nevyskytuje len akousi náhodou, ale je tam poslaný Kristom. *Vyvolil som si vás a ustanovil som vás, aby ste išli a prinášali ovocie, a aby vaše ovocie zostalo.* [9] Naše pracovisko, profesionálne prostredie, v ktorom sa nachádzame, je naším apoštolským pôsobiskom, samotnou pôdou, kde dobré Kristovo semeno

má byť zasiaté a obrábané. Kristov sľub nezostane nenaplnený – keď sa človek snaží posväcovať svoju prácu a seba v práci, budú tam vždy aj apoštolské plody.

Napriek tomu by sme sa nemali nechať oklamať vonkajšou stránkou veci. Kristus nás varuje, že náš nebeský Otec očisťuje každého, kto prináša ovocie „*aby prinášal ešte viac ovocia*“.[10] Boh takto pôsobí preto, lebo chce svojim deťom dávať nové a nové požehnania. Očisťuje ich, aby ich zdokonaľoval, aj keď tento proces očisťovania môže spôsobovať utrpenie. Toto očisťovanie často pochádza zo samotných ťažkostí, ktoré dovoľuje, aby duša mohla byť zbavená a očistená od toho, čo je nadbytočné. Niekedy sa napríklad ľudské nadšenie pre prácu vytráca, musíme sa úporne namáhať, bez akejkoľvek radosti, len s perspektívou, že pracujeme z lásky k Bohu. Inokedy môžu prísť vážne

finančné ťažkosti, ktoré možno Boh dovoľuje, aby sme sa snažili využiť všetky ľudské prostriedky, ale aj detskú dôveru v neho, ako nás to učil Kristus, [11] nenechávajúc sa ovládnuť smútkom a obavami o budúcnosť. V iných prípadoch sme zas konfrontovaní neúspechmi v práci, ktoré dokážu úplne znechutiť tých, ktorí pracujú len z ľudských pohnútok, na druhej strane tí, ktorí túžia podieľať sa na vykupiteľskom diele Krista, sa môžu takto lepšie stotožniť s Krížom. Tento proces očisťovania neraz znamená, že ovocie sa oneskoruje, a môže sa stať, že ani neuvidíme apoštolské plody nášho úsilia.

V každom prípade by bolo nesprávne prirovnávať túto situáciu k tej, ktorú opisuje Kristus v evanjeliom podobenstve: *„Ktosi mal vo vinici zasadený figovník a prišiel hľadať na ňom ovocie, ale nenašiel. Preto povedal vinohradníkovi: ‚Pozri, už tri*

roky chodím hľadať ovocie na tomto figovníku, a nič nenachádzam. Vytni ho! Načo ešte aj zem vyčerpáva?“[12] Toto je iná situácia, keď niekto neprináša ovocie kvôli svojej lenivosti, láske k pohodliu, čo ho vedie k tomu, že sa hlavne alebo výlučne zaujíma len o samého seba. V takomto prípade nedostatok plodnosti je nielen na prvý pohľad zjavný, jeho príčinou je nedostatok veľkodušnosti, úsilia, obetavosti. Jedným slovom, ide tu o nedostatok dobrej vôle.

Sám Ježiš nás učí rozoznávať medzi týmito dvomi situáciami a ich znakmi. *Od figovníka sa naučte podobenstvo. Keď jeho ratolesť mladne a vyhádza lístie, viete, že je blízko leto.*[13] Tí, ktorých Boh očisťuje, akoby navonok neprinášali ovocie, ale pritom sú plní života. Ich láska k Bohu má iné, jasne viditeľné znaky, ako je dodržiavanie času modlitby, konanie dobra vo vzťahu

ku všetkých ľuďom, vytrvalé úsilie v používaní všetkých ľudských a nadprirodzených prostriedkov v apoštoláte...Tieto znaky sú také príznačné ako jemné lístky figovníka – sú predzvesťou plodov, ktoré sa ukážu v patričnom čase. Tí, ktorí sú očisťovaní, posväcujú ďalšie duše prostredníctvom svojej každodennej práce, pretože „každá čestná práca môže byť modlitbou a každá práca naplnená modlitbou je apoštolátom.“[14] Práca premenená na modlitbu získava od Boha mnohé milosti a prináša ovocie v mnohých srdciach.

Avšak iní ovocie ani neprinášajú, ani k tomu nesmerujú. Predsa však majú v sebe život, sú schopní zmeniť sa, ak to budú chcieť. Boh vypočuje modlitby ich priateľov, tak ako pán vinohradu vypočul návrh vinohradníka ohľadne toho figovníka. Vinohradník mu „odvetil: „*Pane, nechaj ho ešte tento*

rok. Okopem ho a pohnojím. Možno nabudúce prinesie ovocie. Ak nie, potom ho vytneš.“ [15] Človek môže vždy prekonať dobrovoľnú apoštolskú neplodnosť. Čas na obrátenie a prinášanie hojného ovocia, s Božou milosťou, je vždy naporúdzi. „Neži naprázdno. Buď užitočný. Vyžaruj svetlo svojej viery a lásky.“[16]

Len vtedy sa ľudská práca stáva naozaj zmysluplnou, len vtedy sa ukáže jej krása a príťažlivosť, len vtedy začne prekypovať nové nadšenie, dovtedy nepoznané. Je to ako nadšenie svätého Petra, ktorý poslúchne Kristov príkaz, aby zatiahol na hlbinu, [17], a ktorý po zázračnom úlovku rýb počuje Kristov prísľub o ešte väčšej plodnosti: „Neboj sa, odteraz budeš loviť už ľudí.“ [18]

V našom živote sa môžu vyskytnúť obe situácie, niekedy tá prvá, niekedy

tá druhá. Napohľad môžu vyzerat' rovnako, keď apoštolské plody nie sú viditeľné, ale nie je ťažké ich rozlíšiť. Stačí byť úprimný vo svojej modlitbe a odpovedať na nasledujúce otázky: Využívam všetky možné prostriedky, ktoré mám k dispozícii, na posväcovanie iných prostredníctvom svojej práce, alebo som nedbanlivý a uspokojím sa s tým, že robím len málo, pričom viem, že by som mohol urobiť oveľa viac? Milujem tých, ktorí so mnou spolupracujú? Usilujem sa slúžiť im? Prijímam požiadavky, ktoré mi dávajú na duchovnom vedení? Toto je cesta k svätosti a k apoštolskej plodnosti.

Ako žeravý uhol'

Premieňať prácu na prostriedok apoštolátu je podstatná časť posväcovania našej práce a znakom toho, že práca je naozaj posväcovaná. Svätosť a apoštolát nemožno od seba oddeliť, tak ako ani

nemožno oddeľovať lásku k Bohu a lásku k blížnym.

„Mal by si byť ako žeravé uhlie, ktoré zapalaže všetko, čo sa ho dotkne. Prinajmenšom sa však pokús zvýšiť duchovnú teplotu ľudí v tvojej blízkosti tým, že ich privedieš k intenzívnemu kresťanskému životu.“

[19] Práve v našej každodennej práci by sa mali tieto slová sv. Josemaríu stať skutočnosťou, keď sa snažíme pomôcť svojim blížnym, aby dokázali prijímať teplo Kristovej lásky. Máme im byť príkladom radostného pokoja, počúvať ich a chápať, slúžiť im.

Naši spolupracovníci si všimnú dobrý vplyv človeka, ktorý dvíha latku na pracovisku. Duch služby, vernosti, priateľskosti, radostných postojov, skutočného úsilia o prekonávanie vlastných nedostatkov – a to všetko spolu s profesionálnou kompetenciou – určite nezostatnú nepovšimnuté.

Toto všetko tvorí súčasť „profesionálnej prestíže“, ktorú potrebujeme, aby sme priťahovali iných ku Kristovi. Táto prestíž nevychádza len z toho, že pracujeme dobre z technického hľadiska, je to prestíž, ktorá je popretkávaná čnosťami, preniknutými dobročinnou láskou. A tak „profesionálna práca – nech je akákoľvek – sa stáva lampášom, ktorý bude osvecovať vašich kolegov a priateľov.“ [20] Bez dobročinnnej lásky však nemáme žiadnu kresťanskú profesionálnu prestíž, prinajmenšom nie tú, ktorú od nás Boh žiada, aby bola „našou návnadou“, ako „rybárov ľudí“ [21] a nástrojom apoštolátu. Bez dobročinnnej lásky nie je možné privádzať duše k Bohu, pretože *Boh je láska*. [22] Je preto potrebné zdôrazniť nasledovné: ak účinný a kompetentný profesionál nedokáže ísť za hranice spravodlivosti a praktizovať dobročinnú lásku, nemá

profesionálnu prestíž, ktorú má mať Božie dieťa.

V každom prípade takáto prestíž nie je cieľom ale prostriedkom, prostriedkom „ako privádzať duše bližšie k Bohu tým správnym slovom, v tom správnom čase, prostredníctvom apoštolátu, ktorý niekedy nazývam apoštolát priateľstva a dôvery.“ [23] Spolu s Božím synovstvom, ktoré sme v krste prijali, zdieľame aj Kristovo kňazstvo, a tak potom aj trojitý úrad posväcovania, učenia a vedenia iných ľudí. Preto máme plné právo vstupovať iným do života, prostredníctvom apoštolátu priateľstva a dôvery oslovovať čo najväčší počet ľudí, v širokom spektre našich vzťahov na pracovisku.

A nejde len o našich kolegov, alebo o tých, ktorí sú približne v našom veku. Musíme oslovovať všetkých

ľudí, s ktorými z rôznych dôvodov prichádzame do kontaktu prostredníctvom svojej práce. Mali by sme hľadať príležitosti ako sa s nimi stretnúť, viesť s nimi rozhovor medzi štyrmi očami, ísť sa spolu najesť, zahrať si nejaký šport. Ide o to, aby sme dokázali tráviť čas s inými ľuďmi, boli im k dispozícii, naučili sa nájsť ten správny moment, aby sme k nim prehovorili. Nikdy by sme sa nemali báť rozprávať o Bohu. Musíme prinášať Krista do života ľudí v našom okolí, s rozumom, modlitbou, dobrou náladou, prostredníctvom malých umŕtvovaní, naším dobrým príkladom a ľudskou príťažlivosťou, profesionálnou prestížou a posväcovanou prácou. [24]

Dávať smer spoločnosti

Svojou každodennou prácou môže každý z nás účinne prispievať k tomu, aby do celej spoločnosti

prenikal kresťanský duch. Okrem toho posväcovaná práca nevyhnutne posväcuje spoločnosť, pretože „ľudská práca vykonávaná takýmto spôsobom, bez ohľadu na to, aká je napohľad skromná či bezvýznamná, pomáha tvarovať svet v kresťanskom duchu.“ [25]

Ako napísal sv. Josemaría vo *Vyhni*: „Primerane k svojim občianskym právam si činný v spoločenských inštitúciách a štruktúrach. Usiluj sa, aby ich orientácia vychádzala z kresťanských princípov. Buď si istý, že takto mnohým ľuďom umožníš žiť dôstojne a vyrovnávaš im cestu, aby s Božou milosťou osobne odpovedali na volanie ku kresťanskému životu.“ [26]

Snaha žiť v súlade s normami profesionálnej etiky je základnou požiadavkou našej apoštolskej práce. Musíme sa však tiež snažiť, aby sa tieto normy stali známejšími,

pomáhať iným, aby mohli podľa nich žiť. Nemôžeme sa vyhovárať, že nemorálne praktiky sú všeobecne rozšírené, a že je len ťažko proti nim vystupovať. Tak ako tieto praktiky sú dôsledkom nahromadených osobných hriechov, takisto zmiznú len vďaka nášmu osobnému úsiliu praktizovať kresťanské čnosti. [27] Neraz budeme musieť požiadať o radu. V modlitbe a vo sviatostiach nájdeme požadovanú pevnosť, aby sme svojimi skutkami mohli preukazovať, že milujeme pravdu nadovšetko, dokonca aj za cenu, ak to bude nutné, nášho vlastného zamestnania.

„Hneď od 7. augusta 1931, keď počas slávenia svätej omše zazneli v duši svätého Josemaríu Kristove slová: *A ja, keď budem vyzvihnutý zo zeme, všetkých pritiahnem k sebe* (Jn 12:32), sv. Josemaría jasnejšie pochopil, že poslanie pokrstených spočíva vo vyzdvihnutí Kristovho Kríža nad celú

ľudskú realitu, a pocítil, že v jeho duši rastie vzrušujúce volanie po evanjelizácii všetkých prostredí.“ [28] Tento ideál formovania spoločnosti kresťanským duchom „možno dosiahnuť, nie je to len nejaký prázdny sen.“ [29] „Svätý Josemaría“, ako povedal pápež Ján Pavol II, „nám naďalej pripomína, aby sme sa nenechávali zastrašiť materialistickou kultúrou, ktorá sa zastrája elimináciou tej najpodstatnejšej identity Kristových učeníkov. Energicky zvykol opakovať, že kresťanská viera je v protiklade s konformizmom a vnútornou nečinnosťou. [30]

Náš Pán nás varoval pred časom, keď „*pretože sa rozmnoží neprávosť, v mnohých vychladne láska*“. [31]

Majúc na pamäti tieto slová, sa predsa len nenechávame odradiť množstvom zla, ani našou vlastnou zlobou, a náš postoj by mal byť postojom pokory a dôvery k Bohu,

utiekajúc sa k orodovaniu našej
Panny Márie. Vieme, že tým, čo milujú
Boha, všetko slúži na dobré; tým, čo
sú povolani podľa jeho rozhodnutia.
[32]

Javier Lopez

[1] Svätý Josemaría, *Rozhovory*, 44,
pozri *Íst s Kristom*, 45, 122

[2] Biskup Javier Echevarria, *Homília*
7. októbra 2002

[3] *Mk* 4:20

[4] *Jn* 15:5

[5] Pozri *Mt* 21:19

[6] Svätý Josemaría, *List* 15. októbra
1948, 31

[7] *Mt* 7:16

[8] Pozri Sv. Tomáš Akvinský, *S. Th.* I,
43, 1c

[9] *Jn 15:16*

[10] *Jn 15:2*

[11] Pozri *Mt 6:31-34*

[12] *Lk 13:6-7*

[13] *Mt 24:32*

[14] Sv. Josemaría, *Íst s Kristom*, 10

[15] *Lk 13:8-9*

[16] Sv. Josemaría, *Cesta*, 1

[17] Pozri *Lk 5:4*

[18] *Lk 5:10*

[19] Sv. Josemaría, *Vyhňa*, č. 570.

[20] Sv. Josemaría, *Boží priatelia*, 61

[21] Sv. Josemaría, *Cesta*, 372

[22] *1 Jn 3:8*

[23] Sv. Josemaría, *List*, 24 marca 1930, 11

[24] Pozri *Íst' s Kristom*, č. 166.

[25] Sv. Josemaría, *Rozhovory*, 10

[26] Sv. Josemaría, *Vyhňa*, č. 718.

[27] Pozri Ján Pavol II. Apoštolská exhortácia *Reconciliatio et paenitentia*, 2. decembra 1984, 16; Encyklika *Centesimus annus*, 1. mája 1991, 38.

[28] Ján Pavol II., *Homília*, 6. októbra, 2002

[29] Sv. Josemaría, *Íst' s Kristom*, 183

[30] Ján Pavol II., *Homília*, 6. októbra, 2002

[31] *Mt* 24:12

[32] *Rom* 8:28

opusdei.org

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/posvacovat-svojou-pracou/](https://opusdei.org/sk-sk/article/posvacovat-svojou-pracou/)
(26.03.2025)